

Stanovy Slovenskej asociácie knižníc

Článok 1 Základné ustanovenia

- (1) Slovenská asociácia knižníc (ďalej asociácia) je nezávislé, dobrovoľné a otvorené záujmové združenie knižníc, ktoré sa stali jeho členmi podľa čl. 4 týchto stanov.
- (2) Cieľom asociácie je:
  - a) podporovať rozvoj a spoluprácu knižníc, zdôrazňovať ich význam a miesto v spoločnosti,
  - b) podieľať sa na tvorbe a realizácii koncepcie odboru knihovníctva, knižničnej legislatívy, strategických a rozvojových dokumentov,
  - c) usilovať sa o zvyšovanie úrovne, zlepšovanie postavenia a spoločenského statusu knižníc tak, aby zo strany zriaďovateľov boli vytvárané podmienky pre ich činnosť a rozvoj,
  - d) zabezpečovať prípravu odborných podujatí orientovaných na vzdelávanie a výmenu skúseností medzi knižnicami,
  - e) spolupracovať s profesijnými a odbornými združeniami, organizáciami a ďalšími inštitúciami pôsobiacimi v odbore knihovníctva na Slovensku aj v zahraničí.
- (3) Asociácia spolupracuje a koordinuje svoju činnosť so Spolkom slovenských knihovníkov a knižníc a ďalšími občianskymi združeniami.
- (4) Asociácia pôsobí na území Slovenskej republiky. Sídлом asociácie je Klemensova 19, 814 67 Bratislava.
- (5) Slovenská asociácia knižníc používa skratku SAK. V rámci aktivít medzinárodnej spolupráce asociácia vystupuje pod názvom „Slovak Library Association“ a používa skratku SLA.
- (6) Asociácia sa zakladá ako samostatné združenie s právnou subjektivitou podľa § 20f Občianskeho zákonníka. Na plnenie svojho poslania a úloh môže nadobúdať práva a zaväzovať sa.
- (7) Asociácia má charakter neziskovej organizácie. Príjmy z činnosti sa používajú výhradne na rozvoj činnosti v zmysle týchto stanov.

Článok 2 Základné zásady a princípy činnosti asociácie

- (1) Vznik a pôsobnosť asociácie nenarušuje postavenie, štatutárne funkcie a pôsobnosť členských knižníc asociácie, ani povinnosti ich zriaďovateľov.
- (2) Asociácia nesupluje národný knižničný systém ako celok, ani jeho systémové súčasti.
- (3) Asociácia uznáva princíp dobrovoľnosti pri vstupe do asociácie, pri pôsobení v nej, ako aj pri vytváraní bilaterálnych vzťahov s inými knižničnými subjektmi na Slovensku i v zahraničí.
- (4) Asociácia postupuje vo svojej činnosti podľa stanov, ktoré schvaľuje najvyšší orgán asociácie. Návrh na zmenu a/alebo doplnenie stanov môže predložiť ktorýkoľvek člen asociácie predsedovi SAK písomnou formou a v štruktúre, z ktorej bude zrejmé znenie a zdôvodnenie navrhovanej zmeny. Návrh posúdi správna rada SAK a predloží na najbližšie zasadnutie valného zhromaždenia.

Článok 3 Predmet činnosti asociácie

- (1) Predmetom činnosti asociácie je:
  - a) spolupráca členských knižníc pri príprave a realizácii celoslovenských strategických dokumentov, národných programov a projektov týkajúcich sa knižníc a knižnično-informačnej činnosti,

- b) spolupráca členských knižníc pri predkladaní návrhov a odporúčaní týkajúcich sa legislatívnych dokumentov s vplyvom na fungovanie a činnosť knižníc,
- c) koordinácia koncepčných riešení a programov činnosti knižníc ako aj jednotlivých oblastí knižnično-informačnej práce, najmä budovania, dopĺňovania a komplexnej ochrany knižničných fondov, unifikácie a štandardizácie ich spracovania a tvorby informačných súborov a báz údajov v súlade s medzinárodnými odporúčaniami, ako aj zavádzania a optimalizácie knižnično-informačných technológií,
- d) prednášková činnosť, lektorské a organizačné zabezpečenie podujatí, seminárov, konferencií, stáží a iných foriem činností v oblasti neformálneho vzdelávania pre členské knižnice i pre odbornú verejnosť,
- e) edičná činnosť, vydávanie publikácií a propagačných materiálov pre členské knižnice, vrátane ich distribúcie, propagácia knižníc a knižnično-informačnej práce,
- f) spolupráca s ďalšími knižnično-informačnými pracoviskami, profesijnými združeniami v Slovenskej republike i v zahraničí.

Článok 4 **Členstvo v asociácii**

- (1) Členmi asociácie sa môžu stať verejne prístupné knižnice a informačné pracoviská, ktoré sú samostatnými právnickými osobami, alebo sú súčasťou univerzít, iných vysokých škôl či ďalších právnických osôb ako zriaďovateľov a písomne sa za členov asociácie prihlásili.
- (2) Pôsobnosť asociácie na území Slovenskej republiky nevyklučuje členstvo právnických osôb pôsobiacich v zahraničí, pokiaľ prejavia záujem o činnosť asociácie, spĺňajú podmienky členstva a boli za členov asociácie prijaté uznesením valného zhromaždenia.
- (3) O prijatí za člena rozhoduje správna rada asociácie a jej rozhodnutie schvaľuje valné zhromaždenie.
- (4) Členstvo sa nadobúda prijatím za člena a zaplatením členského príspevku za bežný rok.
- (5) Členstvo zaniká vystúpením. V prípade neplnenia povinností členom, alebo nezaplatenia členského príspevku rokuje o veci valné zhromaždenie, ktoré môže svojím uznesením rozhodnúť o zrušení členstva.
- (6) Proti uzneseniu valného zhromaždenia o neprijatí za člena alebo o zrušení členstva sa knižnica nemôže odvolať.
- (7) Každý člen má právo:
  - a) voliť a navrhovať svojho kandidáta do orgánov asociácie. Každý člen má právo jedného hlasu,
  - b) byť informovaný o podujatiach usporiadaných asociáciou a zúčastniť sa na nich,
  - c) podávať návrhy a rokovať o nich na zasadnutiach orgánov asociácie,
  - d) ovplyvňovať svojimi námetmi zameranie činnosti asociácie,
  - e) využívať dosiahnuté výsledky spoločnej činnosti členov asociácie.
- (8) Každý člen je povinný:
  - a) dodržiavať stanovy asociácie a riadiť sa uzneseniami jej orgánov,
  - b) usilovať sa o plnenie úloh asociácie,
  - c) sprístupňovať výsledky svojej vedeckej a odbornej činnosti tak, aby z nich mohli mať úžitok všetci členovia asociácie,
  - d) platiť včas a v stanovenej výške členský príspevok.

Článok 5 Orgány asociácie

Orgánmi asociácie vo všetkých úsekoch jej činnosti: sú valné zhromaždenie, správna rada a kontrolná a revízná komisia.

Článok 6 Valné zhromaždenie

- (1) Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom asociácie. Tvoria ho štatutárni alebo splnomocnení zástupcovia členských organizácií, a to jeden za každú členskú organizáciu. Zástupcu členskej organizácie, ktorá nie je samostatným právnym subjektom, splnomocňuje zriaďovateľ.
- (2) Valné zhromaždenie rozhoduje o základných otázkach asociácie. V rámci stanov asociácie určuje najmä zameranie a náplň činnosti asociácie. Okrem toho:
  - a) volí tajným hlasovaním predsedu asociácie, desať ďalších členov a štyroch náhradníkov správnej rady, ako aj troch členov a dvoch náhradníkov kontrolnej a revíznej komisie, uvoľňuje uvedených funkcionárov z funkcií na ich žiadosť, alebo ak si neplnia povinnosti vyplývajúce z funkcie;
  - b) určuje výšku členských príspevkov a termín ich splatnosti;
  - c) prerokúva a schvaľuje plán práce a rozpočet asociácie na príslušné obdobie, hodnotí výsledky činnosti a hospodárenia od predchádzajúceho valného zhromaždenia;
  - d) rozhoduje o zmenách stanov asociácie, prípadne o návrhu na rozpustenie asociácie.
- (3) V období medzi zasadnutiami valného zhromaždenia môže správna rada SAK operatívne uskutočniť čiastkové zmeny rozpočtu vo vlastnej pôsobnosti, pokiaľ to bude nevyhnutné pre splnenie schválených hlavných úloh.
- (4) Valné zhromaždenie je uznášaniaschopné, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov asociácie.
- (5) Uznesenie sa stáva právoplatným, ak zaň hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných členov. Na schválenie zmeny stanov alebo návrhu na rozpustenie asociácie je potrebná dvojtretinová väčšina hlasov prítomných na valnom zhromaždení.
- (6) Valné zhromaždenie sa schádza najmenej jedenkrát za rok. Rokovanie vedie predseda asociácie, v jeho neprítomnosti vopred poverený člen správnej rady.
- (7) Valné zhromaždenie môže v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu používať korešpondenčné hlasovanie alebo umožniť účasť členov SAK na zasadnutí prostredníctvom elektronických prostriedkov.

Článok 7 Správna rada

- (1) Riadenie všetkej činnosti asociácie, pokiaľ nie je vyhradená valnému zhromaždeniu, prislúcha správnej rade, ktorá je súčasne výkonným orgánom asociácie.
- (2) Správnu radu tvorí jedenásť členov volených valným zhromaždením na obdobie troch rokov. Správna rada volí spomedzi svojich členov podpredsedu a tajomníka asociácie. V čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu je možné predĺžiť mandát zvolených členov správnej rady najviac o ďalších 6 mesiacov. Po ich uplynutí sa musia konať voľby do správnej rady:
  - a) fyzickou prítomnosťou a hlasovaním, alebo
  - b) použitím korešpondenčného hlasovania, alebo
  - c) hlasovaním prostredníctvom elektronických prostriedkov.

- (3) Členmi správnej rady a kontrolnej a revíznej komisie sa môžu stať štatutárni alebo splnomocnení zástupcovia členských knižníc. Členstvo v správnej rade a kontrolnej a revíznej komisii automaticky zaniká, keď príslušný člen prestane vykonávať funkciu štatutára, resp. splnomocneného zástupcu.
- (4) Kandidátov na voľby do správnej rady a kontrolnej a revíznej komisie predkladá predchádzajúca správna rada na základe návrhov členských knižníc v počte prevyšujúcom počet členov príslušného orgánu.
- (5) Predseda asociácie zvoláva správnu radu podľa potreby, najmenej trikrát do roka. Správnu radu musí zvolať najneskôr do jedného mesiaca, ak o to požiada aspoň tretina jej členov.
- (6) Správna rada pracuje podľa rámcového plánu činnosti, zostaveného na ročné, prípadne polročné obdobie. Za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu asociácie.
- (7) Správna rada vedie a spravuje registratúru a registratúrne stredisko asociácie. Za agendu registratúry a registratúrneho strediska zodpovedá tajomník asociácie.
- (8) Okrem členov správnej rady môžu byť na jej zasadnutia prizvané aj iné osoby; o ich účasti rozhoduje podľa povahy prerokovanej problematiky správna rada na základe predchádzajúcej dohody, resp. v odôvodnených prípadoch predseda asociácie.
- (9) Správna rada prijíma uznesenia hlasovaním. Ak bol predložený protinávrh, hlasuje sa najskôr o ňom.
- (10) Zasadanie správnej rady je uznášaniaschopné, ak je na ňom prítomná nadpolovičná väčšina jej členov. Na schválenie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov správnej rady. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.
- (11) Tajomník asociácie vyhotovuje zápisnicu z rokovania, ktorú rozošle do štrnástich dní všetkým členom správnej rady, účastníkom rokovania, prípadne ďalším určeným osobám, orgánom a organizáciám. Originál zápisnice sa spolu s prezenčnou listinou ukladá do archívnych materiálov asociácie.
- (12) Každý člen správnej rady a ďalší účastníci jej rokovania majú právo na zaznamenanie svojho stanoviska do zápisnice z rokovania.
- (13) Asociácia vydáva pre potreby vnútornej komunikácie informačný bulletin. Správna rada schvaľuje jeho šéfredaktora a členov redakčnej rady, ako aj obsahové zameranie.

Článok 8

Predseda asociácie

- (1) Predsedu asociácie volí valné zhromaždenie asociácie na obdobie troch rokov. Môže byť zvolený najviac v dvoch po sebe nasledujúcich obdobiach. V čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu je možné predĺžiť mandát zvoleného predsedu SAK najviac o ďalších 6 mesiacov. Po ich uplynutí sa musia konať voľby predsedu:
  - a) fyzickou prítomnosťou a hlasovaním, alebo
  - b) použitím korešpondenčného hlasovania, alebo
  - c) hlasovaním prostredníctvom elektronických prostriedkov.
- (2) Predseda asociácie zastupuje asociáciu navonok a koná v jej mene. Za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu.
- (3) Predseda asociácie organizuje plnenie uznesení valného zhromaždenia a riadi činnosť správnej rady. Počas neprítomnosti predsedu asociácie riadi činnosť správnej rady podpredseda asociácie.
- (4) Správna rada môže splnomocniť aj iných svojich členov, aby ju zastupovali a konali v jej mene v rozsahu, ktorý vopred určí svojím uznesením.

- (5) Korešpondenciu asociácie podpisuje predseda asociácie, v jeho neprítomnosti podpredseda. Bežné písomnosti podpisuje tajomník.

Článok 9 Odborné skupiny a sekcie

- (1) Správna rada môže vytvárať odborné skupiny ako svoje pracovné a poradné tímy na riešenie jednotlivých oblastí činnosti alebo konkrétnych úloh. Odborné skupiny môžu byť stále alebo ad hoc. Správna rada môže na základe návrhov členských organizácií vytvárať sekcie zložené z členských organizácií príbuzného zamerania, záujmov a charakteru.
- (2) Odbornú skupinu alebo sekciu zvoláva a jej činnosť riadi vedúci odbornej skupiny alebo sekcie, poverený správnu radou.
- (3) Vedúcimi odborných skupín a sekcií sú zamestnanci členských knižníc. Členmi odborných skupín môžu byť aj odborníci z iných organizácií.
- (4) Úhradu nákladov, ktoré vzniknú členom odbornej skupiny alebo sekcie, hradí vysielajúca organizácia, ak správna rada nerozhodne inak.

Článok 10 Kontrolná a revízna komisia

- (1) Kontrolná a revízna komisia sleduje dodržiavanie stanov a plnenie uznesení orgánov asociácie, reviduje hospodársku činnosť asociácie a hospodárenie s jej majetkom, preveruje ročnú účtovnú uzávierku.
- (2) Kontrolná a revízna komisia podáva o svojej činnosti a zisteniach každoročne správu valnému zhromaždeniu, ktorému je za svoju činnosť zodpovedná.
- (3) Kontrolná a revízna komisia má 3 členov volených valným zhromaždením na obdobie troch rokov. V čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu je možné predĺžiť mandát zvolených členov kontrolnej a revíznej komisie najviac o ďalších 6 mesiacov. Po ich uplynutí sa musia konať voľby do kontrolnej a revíznej komisie:
  - a) fyzickou prítomnosťou a hlasovaním, alebo
  - b) použitím korešpondenčného hlasovania, alebo
  - c) hlasovaním prostredníctvom elektronických prostriedkov.
- (4) Kontrolná a revízna komisia si volí zo svojich členov predsedu. Predseda kontrolnej a revíznej komisie sa zúčastňuje na zasadnutiach správnej rady s právom poradného hlasu.

Článok 11 Hospodárenie a majetok asociácie

- (1) V otázkach hospodárenia a správy majetku sa asociácia riadi všeobecne platnými právnymi predpismi a predpismi o hospodárení neziskových verejnoprospešných právnických subjektov.
- (2) Asociácia získava finančné, prípadne iné hmotné prostriedky:
  - a) z členských príspevkov svojich členov,
  - b) z príjmov vlastnej činnosti,
  - c) z darov sponzorov,
  - d) z verejných subvencií, dotácií a príspevkov od iných organizácií či jednotlivcov.
- (3) Právo disponovať s finančnými a inými hospodárskymi prostriedkami asociácie majú iba jej volené orgány a nimi splnomocnené osoby.
- (4) Náklady spojené s činnosťou orgánov asociácie hradí asociácia, cestovné náklady členov týchto orgánov hradia príslušné členské organizácie, ak správna rada asociácie nerozhodne inak.

- (5) Za správnosť všetkých účtovných operácií zodpovedá účtovník. Funkciu účtovníka asociácia obsadzuje externým subjektom plateným z rozpočtu asociácie.
- (6) Účtovné doklady musia obsahovať okrem podpisu účtovníka pečiatku asociácie a podpis predsedu, príp. podpredsedu asociácie.
- (7) Správna rada môže valnému zhromaždeniu navrhnúť, aby jej predseda, príp. iní funkcionári boli za svoju celoročnú činnosť – primerane jej výsledkom a možnostiam asociácie – odmenení.

Článok 12

Spôsob rozpustenia asociácie a naloženia s jej likvidačným zostatkom

- (1) Asociácia zaniká uznesením valného zhromaždenia, ak je na ňom zastúpená nadpolovičná väčšina členov a ak za návrh na jej rozpustenie hlasovali najmenej dve tretiny prítomných zástupcov členských organizácií.
- (2) Ak valné zhromaždenie rozhodne o rozpustení asociácie, určí tiež likvidátora a rozhodne, ako sa naloží s jej majetkom.

Článok 13

Záverečné ustanovenie

Tieto stanovby nadobúdajú účinnosť dňom schválenia valným zhromaždením asociácie dňa 23.11.2021. Súčasne sa rušia stanovby schválené valným zhromaždením dňa 19.3.2019.